

1. BBOM DERNEĞİNİN VİZYONU

BBOM Derneğinin vizyonu Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirlenen temel hakları hayata geçiren, çocukların kendilerini gerçekleştirmelerini sağlayan, katılımcı demokrasiyle yönetilen, ekolojik dengeye saygılı ve aileler ile gönüllülerden oluşan inisiyatifler tarafından kar amacı gütmeksizin kurulan ve yürütülen okullar kurmak; bu eğitim yaklaşımının yaygınlaştırılması ve benzer başka okulların hayata geçmesi için model teşkil etmektir.

2. BBOM DERNEĞİNİN MİSYONU

BBOM Derneğinin misyonu şu amaçları kapsamaktadır:

- Çocukların potansiyellerini, yaratıcılıklarını ve üretkenliklerini geliştirmelerine olanak sağlanması,
- Okul, sınıf ve tüm eğitim mekanlarının çocuğun yüksek yararı, güvenliği ve ekolojik duyarlılık çerçevesinde düzenlenmesi,
- Eğitim alanında ekonomik, sosyal ve kültürel olarak eşitlikçi ve özgürlükçü bir ortam oluşturmak için çocukların, aileler, öğretmenler ve çalışanlarla birlikte planlama, karar alma ve uygulama süreçlerine katılmalarını sağlayan çoğulcu ve dayanışmacı bir okul kültürünün yaratılması,
- Sosyal, kültürel, ekonomik, fiziksel ve zihinsel farklılıkları olan çocukların özelliklerine uygun bir yaklaşımla bir arada eğitim-öğretim sürecine katılmaları,
- Toplumsal duyarlılık, şiddet ve ayrımcılık karşıtlığı, toplumsal cinsiyet eşitliği, farkındalık ve empati gibi temel ilkelerin eğitim sürecinde içselleştirilmesi,
- Toplumsal adalet ilkesini gözetilen özgün bir finansal yaklaşımla alternatif ve sürdürülebilir "başka bir okul" modelinin geliştirilerek yaygınlaştırılması,
- Çocuk dostu ve çocuk odaklı eğitim-öğretim programları geliştirmek; örnek projeler hayata geçirmek; eğitim, ağ kurma ve savunma faaliyetleri yapmaktır.

3. BBOM DERNEĞİNİN İLKELERİ

BBOM Okullarının gerek kuruluş gerekse yönetim süreçlerinin her aşamasında Başka Bir Okul Mümkin Derneği şu ilke ve değerlere sahip çıkarak hayata geçirir:

- Eşitlik
- Toplumsal Adalet
- Özgürlük (düşünce, ifade, hareket, seçim)
- Dayanışma
- Çoğulculuk
- Toplumsal Duyarlılık
- Şiddet Karşıtlığı (fiziksel, sözlü, psikolojik)
- Ayrımcılık Karşıtlığı (milliyet, ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel yönelim, ekonomik, sosyal, fiziksel)
- Ekolojik Düşünce
- Yaratıcılık
- Üretkenlik
- Dürüstlük
- Öz Denetimcilik
- Eleştirelilik
- Farkındalık
- Empati

4. BBOM DERNEĞİNİN TARİHÇESİ

BBOM veliler ile eğitimcilerin ortak ihtiyacından ortaya çıktı...

4 Eksen: Alternatif Eğitim, Demokratik Yönetim, Ekolojik Duruş ve Özgün Finansman

2009 yılında fikirsel temelleri atılan Başka Bir Okul Mümkün Derneği, 2010 Kasım ayında alternatif bir okul modeli geliştirmek ve bu modelin uygulandığı okullar açmak amacıyla kuruldu. 2010 yılı başında toplu buluşmalarına başlayan gönüllü grup, Türkiye'deki mevcut eğitim sisteminin gelişime açık yönlerini tespit etmek, sorunlara çözüm önermek ve sistemli çalışma ile araştırmalara dayanan alternatif bir okul modeli oluşturmak üzere çalışmalara başlamış oldu.

Öncelikle temel ilkeleri üzerinde uzlaşan grup sayısı giderek genişleyen gönüllülerin emeğiyle Türkiye'ye özgü bir model oluşturmak amacıyla var olan metotları, dünyadan modelleri, alternatif okul örneklerini ve bağımsız uygulamaları inceledi, ilham aldı, araştırdı. Türkiye koşullarına uygun bir alternatif oluşturmak gündemiyle mevcut sistemin tek tipleştirici, hiyerarşik ve disipliner yapısı yerine; alternatif yöntem ve teknikleri kapsayan, demokratik, katılımcı, toplumsal adalet ilkesine dayanan, ekolojik değerleri merkeze alan ve Alternatif Eğitim, Demokratik Yönetim, Ekolojik Duruş ile Özgün Finansman eksenlerine dayanan BBOM Modelini geliştirdi.

BBOM Derneği bu yolda çeşitli toplantı, çalıştay ve tanıtımlar gerçekleştirildi. BBOM Derneğinin, kendilerini büyük ölçüde kamusal eğitimin verdiği olanaklar ile gerçekleştirebilmiş olan, Türkiye'deki eğitim sisteminin yaralarını da kamusal eğitim olanaklarını da bir arada yaşamış, dolayısıyla herkes için nitelikli, demokratik ve eşitlikçi bir eğitimi önüne yakıcı bir sorun olarak koyan, Türkiye'nin hemen her yerinden destekçisi bulunuyor. BBOM Modeli kapsamında gündemine aldığı konuları uzmanlarının da görüşlerini alarak karar aşamasına getiren BBOM Derneğinin çalışmaları gönüllülük esasına dayanıyor.

Başka okulların kurulması için kolektif çabalarımız devam ediyor...

Hem BBOM Modelinin geliştirilmesi hem de BBOM Okullarının hayata geçirilmesi için yoğun bir çalışma içerisinde olan derneğin, 2011 Ağustos'undan bu yana İstanbul Beşiktaş'ta bir

iletişim ofisi, birçok farklı kol ve alandan devam eden çalışmalarını var. İlk BBOM ilkokulu Mutlu Keçi adıyla 2013 Eylülünde Bodrum'da açıldı ve şu an Ankara, İzmir, Kaş ve Çanakkale'de yeni BBOM okulları açma çabaları devam ediyor. Bursa, Antalya ve Eskişehir'de de BBOM girişimleri kendi BBOM okullarını açmak için yola koyuldular.

5. BBOM MODELİ: 4 EKSEN

5. 1. ALTERNATİF EĞİTİM

Mili Eğitim Bakanlığı (MEB) son 7 yıl içinde ilköğretim programında önemli değişiklikler yapmıştır. En temel değişiklik ise 2005 yılında ilköğretim programının yenilenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Daha önce yapılan değişikliklerden farklı olarak Milli Eğitim Bakanlığı programın kuramsal yapısını bütünüyle değiştirmeyi hedeflemiştir. 2005 değişikliğiyle birlikte teoride bilişsel ve davranışçı, uygulamada ise neredeyse bütünüyle davranışçı olan eski program yerine yapılandırmacı-bilişsel kuramsal temele dayanan yeni bir program hazırlanmıştır.

Her çocuk bir bireydir ve diğerinden farklıdır...

İlköğretim programının vizyonunda: “... temel demokratik değerlerle donanmış, bireysel farklılıkları ne olursa olsun, araştırma-sorgulama, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerileri gelişmiş; yaşam boyu öğrenen ve insan haklarına saygılı...” bireyler yetiştirilmesinin hedeflendiği belirtilmiştir. Bu vizyon doğrultusunda temel alınan anlayış ve ilkeler özet olarak aşağıda sunulmuştur:

- “Her çocuğun kendine özgü olduğu”
- “Öğrenmeyi öğrenmenin ön plana çıkarılması”
- “Öğrencilerin düşünmeye, soru sormaya ve görüş alışverişi yapmaya özendirilmesi”
- “Evrensel değerlerin benimsenmesinin sağlanması”
- “Öğrencilerin haklarını bilen ve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren demokratik bireyler olarak yetiştirilmesi”
- “Toplumsal sorunlara karşı duyarlılığın ön plana çıkarılması”
- “Öğrencinin öğrenme sürecinde deneyimlerini kullanmasına ve çevreyle etkileşim kurmasına fırsat verilmesi”
- “Öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerinde çeşitliliklere yer verilmesi”
- “Her bireyin potansiyelini arttıracak yolların açılmasının ve zenginleşmesinin sağlanması”

Programın 2005 yılından bu yana 6 yıllık uygulama sürecinden sonra bazı temel sorunlardan dolayı kâğıt üzerindeki hedeflerine ulaşmak konusunda istenilen noktaya yeterince gelmediği gözlemlenmektedir. Bu sorunlardan bazıları ise aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Çocuklara programın hedeflediği değerlerin kazandırılması, içinde ancak bu değerlerin yaşandığı-yaşatıldığı bir kurum kültürü sayesinde gerçekleşebilir.
- Programı uygulayacak olan öğretmenler yeni programın gerektirdiği rolleri benimseme ve programın gerekli kıldığı öğrenme, öğretme yaklaşımları ve değerlendirme tekniklerini edinme konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip değildirler.
- Kalabalık sınıflar, derslerin bireysel farklılıklara uygun olarak sürdürülmesini zorlaştırmaktadır.
- Derslerin, ders kitaplarına ve kılavuz kitaplara bağlı olarak sürdürülmesi öğretmen ve konu ağırlıklı bir eğitim yaklaşımının sürmesine neden olmaktadır.
- Okul ve sınıf yönetiminde çocuk katılımının esas olduğu bir yaklaşım benimsenmemektedir.
- Programın çocuk merkezli eğitim anlayışını temel aldığı belirtilmekle birlikte, çocuk merkezlilik etkinliklerin çeşitlendirilmesi ile sınırlandırılmıştır. Çocuk merkezli eğitim, çocuk merkezli program tasarımının bir ürünü olmalı ve çocukların ilgi ve ihtiyaçlarını temel alarak hazırlanmalıdır.

Bu programın sıraladığı hedeflerine ulaşabilmesi sadece öğretim programları aracılığıyla değil, ancak okulun öğretmenleri, idari kadrosu, fiziki altyapısı, yönetim şekli ve çevresiyle beraber (aile -sosyal etki alanı) bir bütün olarak dönüşümü ile mümkün olabilir. Tam da bu noktadan hareketle Başka Bir Okul Mümkün Derneği Türkiye’de yaşanan eğitim sorunlarını, toplumsal ihtiyaçları temel alarak dönüştürücü bir okul modeli kurmayı hedeflemekte ve alternatif uygulamalar ile mevcut programı zenginleştirecek yeni bir eğitim modeli olma iddiasını taşımaktadır.

BBOM MODELİNİN EĞİTİM PROGRAMI YAKLAŞIMI

“Herkesin benzer olduğu bir yerde aslında kimse yoktur” (Michel Foucault)

Okul çocuğun en temel yaşam alanlarından biridir ve yaşamını belirlemek her birey gibi çocukların da hakkıdır. Bu yüzden BBOM eğitim programı şu şiarı dayanmaktadır: “Her çocuk kendine özgüdür ve yaşamının bir parçası olan eğitim sürecini şekillendirmeye hakkı vardır.” Bu yüzden BBOM eğitim programı, her çocuğun farklı öğrenme hakkı olduğu düşüncesi üzerine kuruludur. Bu

düşünce, programın her ögesi için (hedefler, içerik, yöntem, değerlendirme) çocuğa söz hakkı ve seçme hakkı tanıyarak hayat bulur. BBOM yaklaşımına göre:

- Her çocuğun kendi yaşamını belirleme hakkı vardır.
- Her çocuk farklıdır ve program bu farklılıklara hitap edebilecek esneklikte olmalıdır.
- Her çocuğun ihtiyaçları farklıdır ve programın bu ihtiyaçlara cevap verebilmesi gerekir.
- Her çocuk ve beyin eşsizdir, yani her çocuk farklı öğrenir. Bu doğrultuda eğitim programının da kişilere göre farklılaştırılması gerekir.

Okul yaşamdan ayrı bir bileşen değildir ve çocuk eğitim sürecinde yaşadığı dünyanın ve çevrenin gerçeklerinden soyutlanmamalıdır. Bu yüzden bir eğitim programının tek hedefinin bireysel/kişisel gelişim olması yeterli değildir. BBOM modelinin eğitim programı

- Bir yandan çocukların bireysel ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda gelişimlerini desteklemeyi hedeflerken diğer yandan yaşamın gerçeklerine ve sorunlarına duyarlı bireyler yetiştirmeyi hedefler.

Sonuç olarak BBOM eğitim programı, toplumsal çözüm odaklı ve çocuk merkezli tasarım modellerine dayalı olarak oluşturulacaktır.

HEDEFLER

- BBOM Milli Eğitim Bakanlığı öğretim programlarının kazanımlarını temel alır, ancak bu kazanımlara çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına ve toplumsal ihtiyaçlara cevap verecek yeni kazanımlar da ekler.
- BBOM çocuklara eşitlik, toplumsal adalet, özgürlük (düşünce, ifade, hareket, seçim), dayanışma, çoğulculuk, toplumsal duyarlılık, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddet karşıtlığı (fiziksel, sözlü, psikolojik), ayrımcılık karşıtlığı (milliyet, ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel yönelim, ekonomik, sosyal, fiziksel), ekolojik düşünce, yaratıcılık, üretkenlik, dürüstlük, öz denetimlilik, eleştirelilik, farkındalık ve empati değerlerini kazandırmayı hedefler. Bu değerler okulun ortak değerleridir. Her türlü işleyişte bu değerlerin korunması temel alınır. Böylece çocuklar bu değerleri yaşayarak içselleştirebilirler.
- Çocukların ilgi ve ihtiyaçlarının ortaya çıkarılması ve bu ilgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim programlarında ve okul yaşamında gerekli düzenlemelerin yapılması okulun asli ödevlerinden birisidir.
- Her çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarının ortaya çıkarılması öğretmen rehberliği, sınıf toplantıları ve okul meclisi aracılığıyla sağlanır. Öğretim programlarında bu ilgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli düzenlemeleri yapmak öğretmen-çocuk işbirliği ile gerçekleştirilecek bir süreç olarak tasarlanmıştır.

- Özyönetim ile çocukların kendi inisiyatifleriyle, başkalarının yardımıyla ya da yardımı olmaksızın öğrenme gereksinimlerini tanımlaması, öğrenme hedeflerini açık biçimde belirlemesi, öğrenme için gerekli kaynakları saptaması, bu sürece uygun öğrenme stratejilerini seçme ve uygulaması, öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi sağlanacaktır.
- Çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik olanakların okul içinde yaratılmaması durumunda yakın ve uzak çevrenin kaynaklarından yararlanılacaktır.
- Program bu haliyle bir yandan ilköğretim programının hedeflerini gerçekleştirirken diğer yandan çocukların ilgi alanlarına göre kendilerini geliştirebilmelerine olanak sağlayacaktır.

İÇERİK

Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim programında esas olan, kazanımlara ulaşmaktır. Bu kazanımlara ulaşılırken kullanılacak içerikte esneklik tanınmaktadır. Bu çerçevede;

- Programın kazanımlarına uygun içerik, olabildiğince yaşam içinden, çocukların bireysel ilgi ve ihtiyaçları değerlendirilerek belirlenecektir.
- Çocukların ilgileri doğrultusunda atölyeler oluşturulacak, sanat ve zanaat eğitimi programın unsurlarından birisi olacaktır.
- Ders dışı alanlar ve sosyal faaliyetler bütünüyle çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına göre onların da karar sürecinde yer aldıkları bir mekanizma tarafından belirlenecektir.

ÖĞRETİM DURUMLARI

“Kendim yapabilmem için bana yardım et!”

Öğretim yöntemlerinin seçim ölçütü, konuya ya da gruba uygunluk değil çocuğa uygunluk olacaktır ve bireysel farklılıklar temel alınacaktır. Bu nedenle;

- BBOM Okulları öğretmenleri öğretimin bireyselleştirilmesi konusunda uzmanlık sahibi olacaklardır.
- Çocuğun aktifliğinin esas olduğu aktif öğrenme yöntemleri kullanılacaktır.
- Problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştiren yöntemlerin çocuklara tanıtılmasına ve kullanılmasına özen gösterilecektir.

- Çocuğun farklı öğrenme hakkının sonucu olarak, çocuk kendisi için en uygun olduğunu düşündüğü yöntemi öğretmeni ile müzakere sonucu belirleyebilecektir.
- BBOM eğitim programının gerektirdiği eğitim materyalleri oluşturulacaktır.

DEĞERLENDİRME

Yarıştırmak için değil gelişime rehberlik etmek için...

BBOM eğitim yaklaşımına göre, değerlendirme mekanizmalarında korku ve baskı yaratma yerine, çocuğun kendisindeki coşku ve sevinç ön plana çıkarılmalıdır. Çocuklarda keyif ve sevinç olmaksızın öğrenmenin gerçekleşmesi olanaklı değildir. Yaptığı işte sevinç ve coşkuyu yaşayan çocuklar yanlıgıları ve hataları korku duymadan doğru şekilde fark ederler. Bu düşünceyle;

- Değerlendirme her bir çocuğun kişisel ve akademik gelişimine rehberlik eden bir süreç olarak ele alınacaktır.
- Çocuğun kendi gelişim sürecinin izlenmesinin ve yönlendirilmesinin aracı olarak sonuç değil süreç değerlendirme temel alınacaktır. Öz değerlendirme, akran değerlendirme, portfolyo, gelişim dosyası gibi alternatif değerlendirme teknikleri kullanılacaktır.
- Çocuğun kendi eğitimi üzerindeki söz hakkı, değerlendirme teknikleri için de geçerli olacak ve çocuk değerlendirme teknikleri arasından seçim yapabilecektir.

BBOM MODELİNDE ÖZEL EĞİTİM

Anormallik değil farklılık...

BBOM, ilke ve değerleriyle uyumlu olarak, her çocuk için ulaşılabilir olmayı ve her çocuğa ihtiyaç, ilgi ve kapasitesi doğrultusunda en iyi olanakları sunmayı hedefler. BBOM Okulları rekabet ortamını ve elemeci bir yapıyı desteklemek yerine, farklı olanakların denendiği kolektif çalışma biçimlerine olanak yaratacaktır. Bu doğrultuda;

- Özel eğitime ihtiyacı olan engelli ve öğrenme güçlüğü olan tüm çocuklar için özel öğretim programları oluşturur, uygun öğretim materyallerini temin eder ya da geliştirir, fiziksel çevreyi engelli çocukları düşünerek tasarlar.
- BBOM modeli literatürde öğrenme güçlüğü, hiperaktivite olarak tanımlanan durumları anormallik olarak değil farklılık olarak görür. Bu amaçla BBOM, özel eğitim konusunda tüm okul kadrosunu hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler ile eğitecektir. Bununla birlikte özel eğitim ihtiyacının niteliğine bağlı olarak özel eğitim uzmanlarını kadrosunda bulunduracaktır.
- Özel eğitim alanındaki bilimsel gelişmeleri ve uygulamadaki yenilikleri takip edebilmek ve bunları eğitim programına yansıtılabilmek için, ilgili STK'lar ile işbirliği yapmayı hedefler.

KARMA YAŞ GRUPLARI

Büyükler için sorumluluk küçükler için rol model...

BBOM okullarında Milli Eğitim Bakanlığı öğretim programlarına uygun olarak akran eğitimi uygulanacaktır. Bunu destekleyici bir unsur olarak ise, atölye çalışmalarında karma yaş grupları oluşturulacaktır. Karma yaş grupları, farklı yaşlardaki çocukların bir arada eğitim gördüğü gruplardır. Bu gruplar 2-3 farklı birbirine yakın yaşın bir arada bulunduğu gruplar olabileceği gibi, aynı ilgiler doğrultusunda bir araya gelen benzer hazır bulunuşluk düzeyindeki çok daha geniş yaş aralığındaki çocukları da kapsayabilir. Karma yaş grupları aşağıdaki yararlarından dolayı BBOM'da eğitimin bir parçasıdır:

- Duygusal Gelişim açısından büyük çocuklarda ağabeylik-ablalık rolleri, küçük çocuklarda güvenli bir ortam ve özsaygı;
- Sosyal Gelişim açısından büyük çocuklarda rol model ve sosyal sorumluluk, küçük çocuklarda aile modeli;
- Bilişsel Gelişim açısından ise çocuklarda öğretirken öğrenme, yaşadıkları zorluklara aşinalık, daha basit açıklamalar ve gözlem yoluyla öğrenmeyi geliştirir.

OKULUN FİZİKİ KOŞULLARI VE ÇEVRENİN KULLANILMASI

Bina değil öğrenim alanı...

- Okulun fiziksel koşulları, eğitimin hedeflerine ulaşmasında önemli bir faktördür. Çocuk merkezli olmayı hedefleyen bir okulda fiziksel koşulların da çocukların bireysel ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verebilmesi gerekmektedir. Bu nedenle
- BBOM Modeli Mimari İlkeleri bölümünde de görüleceği gibi okulun bahçesi dâhil tüm alanları öğrenme alanları olarak tasarlanacaktır.
- Okuldaki öğrenme alanları büyük grup, küçük grup ve bireysel çalışma ihtiyaçlarının hepsini karşılayacak biçimde oluşturulacaktır.
- Okulun, öncelikli olarak orada “yaşayan” çocuklar için oluşturulduğu fikrine dayanarak tüm fiziksel yapısı çocuğun hâkimiyet kurarak bağımsızlık kazanacağı biçimde tasarlanacak; tüm donanım da yine bu fikre uygun olarak temin edilecektir.

Çocukların ilgi duyduğu ve öğrenmek istediği her alan için olanaklar yaratılması BBOM eğitim yaklaşımının temel ilkelerinden birisini oluşturacaktır. Bu ilkenin okul sınırları içinde her zaman gerçekleştirilmesinin önündeki zorluklar ise okulun yakın ve uzak çevresinin de öğrenme alanları olarak tasarlanması ve kullanılması ile aşılabacaktır. Bu bağlamda;

- Okulumuzda eğitim faaliyetleri, aile ve okulun yakın/uzak çevresini (toplumla ilişkileri) de içine alan bir yaklaşımla gerçekleştirilecektir.
- Ailelerden ve -özellikle okulun içinde bulunduğu yakın- çevreden, çocukların bireysel ilgi ve ihtiyaçlarına karşılık vermek amacıyla bilgi, materyal ve mekân kaynakları olarak yararlanılacaktır. Aynı yaklaşımın bir parçası olarak, okul da -mevcut imkânları dâhilinde- yakın çevrenin ihtiyaçlarına hizmet etmeyi hedefler.

5. 2. DEMOKRATİK YÖNETİM

Demokrasi öğrenilmez, yaşanır...

BBOM OKULLARINDA DEMOKRATİK YÖNETİM

BBOM modeli, yönetim ekseninde çocukların, ailelerin, okul çalışanlarının (öğretmenler ve idari dahil tüm personel) ve çevrenin bir arada fikir ürettiği, çözüm önerileri yarattığı, iletişimi temel alan demokratik bir yapıyı öncelikli ilke olarak kabul eder. BBOM Derneğinin ilke ve değerlerinin doğal bir sonucu olarak BBOM Okullarının kuruluş süreçlerini de kapsayan BBOM Modeli demokratik yönetim yapısı;

- Doğrudan katılıma,
- Tüm bileşenlerin eşit söz hakkına sahip olmasına,
- Çok yönlü, empati ve anlamaya dayalı iletişime,
- Şeffaflığa,
- Uzlaşmaya dayalıdır.

Okul bileşenleri arasında dinamik bir ilişki kurulmasını mümkün kılacak bu yönetim yapısı, okulun içerisinde bir değerler sisteminin oluşturulmasını sağlayacak ve bu değerlerin okul yaşamı ile iç içe geçirilmesine de olanak verecektir. Böylelikle çocuklar demokratik değerleri yaşayarak içselleştirebilirler.

Okulun tüm bileşenlerinin kendi alanı, kendi yaşamı ile ilgili doğrudan ya da dolaylı kararlara katılmaları ve eşit söz hakkına sahip olmaları ilkesel olarak kabul edilirken, çocukların bu katılımı bir hak olarak algılamalarını ve düzenli katılımlarını sağlayacak sürdürülebilir mekanizmalar oluşturulacaktır.

BBOM Okullarında okul mevcudu, demokratik yönetim yapısını ve ilkesel değerlerin hayata geçirilmesini mümkün kılacak düzeyde tutulacaktır.

BBOM OKULLARINDA DEMOKRATİK KATILIM VE YÖNETİM KURULLARI

Çocukların yönetime katılımı...

BBOM Modelinin demokratik yönetim yapısının merkezinde, okulun tüm bileşenlerinin eş zamanlı olarak ve doğrudan katılım sağlayabileceği ana karar alma yeri olan Okul Medisi yer almaktadır.

- Okul medisi haftada iki saat düzenli olarak toplanır. Okul bileşenlerinden herhangi biri tarafından gerekli görüldüğünde de olağanüstü toplanır.
- Çocuklar ve okul çalışanlarının katılımı ile düzenli toplanan mecliste okulun diğer bileşenleri olan aileler ve çevre de kendi yaşamları, alanları ile ilgili konularda karar alma hakkına sahiptir. Okul Meclisi'nin kararları okulun yönetimi için belirleyici olacaktır. Mecliste her katılımcının eşit söz hakkı, oylama gerektiren durumlarda ise eşit oy hakkı vardır.
- Okul medisinin işlerliğini sağlamak, demokratik yönetim yapısını okulun tüm yaşamına yaymak ve çocukların demokratik teamülleri içselleştirmelerini sağlamak amacıyla ara ve destekleyici mekanizma olarak sınıf toplantıları yapılacaktır.
- BBOM Okulları Demokratik yönetim yapısının bir unsuru olarak, güne başlarken ve/ya gün sonunda çocukların bireyselleştirilmiş eğitim programı doğrultusunda eğitimlerini tasarladıkları, değerlendirme yöntemlerinin uygulandığı, gündelik gereklilikler doğrultusunda karar alma süreçlerine dahil olmayı öğrendikleri sınıf toplantıları gerçekleştirilecektir.

BBOM Okullarında hiçbir kurul, grup sadece yetişkinlerden oluşmaz ve çocukların katılımı bir hak olarak algılamaları ve doğrudan katılımları sağlanır. Karar alma hakkına sahip çocuklar beslenme, temizlik, idari işler gibi tüm alanlarda alınan kararların uygulanmasından da belli ölçüde sorumludurlar. Bu sorumluluklar, öğrenme sürecinin bir parçası olduğundan hem BBOM Okulları'nın temel değerlerinden biridir hem de okulun bileşenleri arasındaki dinamik ilişkinin her aşamada hayata geçirilmesine tekabül eder. Böylelikle, çocukların mevcut hakları dolayısıyla sınırsızca her şeyi yapabilme gücünü, hakkını haiz, bencil bireyler olmalarındansa dayanışma, sorumluluk, diğerkâmlık gibi değerlere dayanan özerk bireyler olarak deneyim kazanmalarını hedeflenmektedir.

Şeffaflık esas....

BBOM modeli karar alma süreçlerinde şeffaflığı esas alır. Şeffaflığı sağlamak amacıyla tüm grupların, kurulların toplantı gündemleri, kararları ve uygulamaları okulun tüm bileşenlerinin erişebileceği şekilde duyurulacak, böylelikle çocukların sürece her koşulda dâhil edilmeleri sağlanacaktır.

5. 3. EKOLOJİK DURUŞ

BBOM'UN EKOLOJİK BOYUTU

Okulun sistemine tümüyle nüfuz etmiş ekoloji anlayışı...

BBOM modeli, dünyanın ekolojik dengesinin bozulup ciddi bir çevresel ve toplumsal krizin eşiğinde olduğumuz düşüncesiyle eğitim felsefesini ekoloji merkezli kurgulamaktadır. Ekolojik krizin gerçek anlamda aşılabilmesi için gerekli olan, insan-doğa ilişkisini yeni baştan kurgulayan ve ekolojik bakış açısını merkeze alan yeni bir değerler sistemidir. Umut edilen, BBOM okullarının ekoloji anlamında yeni bir toplumsal dönüşüm için gerekli olan model eğitim kurumunu oluşturmasıdır. Bu amaçla BBOM modelinin ekoloji felsefesi,

- Doğayı ve onun bileşenlerini, insanlığın hizmetine sunulmuş “kaynaklar” olarak görmekten ziyade bütün bu bileşenleri, birbirinin olmazsa olmaz önkoşulu olarak görür ve birer “varlık” olarak değerlendirir.
- Doğayı oluşturan muazzam çeşitlilik, sürekli birlikte var olmanın ve bu birliktelikte işbirliği yapmanın biricik ve ikamesi olmayan bir denge ve zenginlik yarattığının en güzel göstergesi olarak algılar.
- Doğanın barındırdığı biyolojik çeşitlilik gerçekliğini, öğrenme sürecinde en iyi araç olarak görür.

EKOLOJİK EĞİTİM

Çocuklarımıza kirlenmemiş bir dünya bırakmanın tek yolu onlara dünyayı kirletmemeyi öğretmektir.

BBOM modeli ve okulları, ekolojik felsefeyi merkeze alarak eğitim sürecinde farklı bir örnek sunmayı hedeflemektedir. BBOM Okulları'nda müfredatın ele alınmasında en temel yaklaşım “ekoloji” konusunun müfredata içselleştirilmesi ve BBOM Okulları'nın eğitim programının temel hedeflerinden birisinin ekolojik bilinçlendirme ve farkındalık yaratmak olmasıdır. Bu çerçevede;

- Tüm eğitim programı ekoloji perspektifinden taranacak, içerikteki olumsuz örnekler (havuz problemleri gibi) kaldırılarak olumlu örneklerle (yağmur suyunun toplanması gibi) değiştirilecektir.
- Eğitim materyallerinin seçiminde kullanılmak üzere ekolojik seçim kriterleri belirlenecektir.

- Gündelik yaşama ilişkin ekolojik çözümler, teorik olarak anlatılacağı gibi, projeler ve atölye çalışmalarıyla uygulamaya da yer verilerek, ekolojik içselleştirmenin pekiştirilmesi hedeflenmektedir.
- Bu amaçla “doğal hayat ve ekoloji atölyeleri” gibi doğal döngüleri anlamaya yönelik, “geri dönüşüm ve tamir atölyeleri” gibi tüketimi azaltmaya yönelik, “gıda ve oyun araçları atölyeleri” gibi kendi kendine yeterli üretim ilkesini öğretmeye yönelik çalışmalar düzenlenecektir.
- Enerjinin ve su ve gıda gibi doğal varlıkların doğru kullanımına, tüketimin asgari düzeye indirilmesine ve sürdürülebilir yaşam modellerine ilişkin ilkeler okul yaşamının tüm aşamalarında vurgulanacaktır.
- Çocukların eğitim materyallerinin okul kütüphanesinde her çocuğa yetecek miktarda temin edilmesi suretiyle bu materyallerin daha sonraki çocuklar tarafından da kullanması sağlanacaktır. Benzer bir şekilde okul içinde kurulacak mekanizmalarla çocuklar için giyecek, oyun araçları, kitap gibi eşyaların ihtiyaca göre paylaşılması ve takas edilmesi sağlanacaktır.
- BBOM aynı zamanda yakın çevresinde benzer bir bilinçlenmenin oluşması için yöre insanlarına da yönelik benzer ekoloji programları hazırlamayı ve sorumluluk projeleri düzenlemeyi hedeflemektedir. Bu eğitim programları ve sorumluluk projelerinde BBOM’un “ekoloji izdeleri” hem yerel çevre sorunlarının tespit edilmesi, hem bunların çözülmesi hem de kamuoyunun bilindendirilmesi için çalışacaklardır.

Beslenmeden barınmaya doğal sürdürülebilirlik...

EKOLOJİK MİMARİ

BBOM okulu binası ekolojik değerleri gözeterek sürdürülebilir bir bakış açısıyla tasarlanıp inşa edilecektir. Bu çerçevede;

- Binanın bulunduğu coğrafi konum ve çevresel faktörlerin (iklim, hakim rüzgar, yönlenme vb.) irdelenmesinden başlayarak; plan kurgusundan mekan özelliklerine, yapı fiziğinden kullanılacak malzemelere kadar çevreyle bütünleşik bir tasarım olarak ele alınacaktır.
- Kullanılacak yapı malzemeleri insan sağlığı ve çevreye en az zararı olan; geri dönüşümlü, geri dönüştürülebilir ve doğada kısa zamanda yok olabilecek malzemelerden özenle seçilecektir.
- Bina kullanımı için gerekli olan enerji, çevreyle bütünleşik tasarımın enerji verimliliği esasıyla mümkün olduğunca doğal kaynakların (güneş, su, toprak, rüzgar) kullanımıyla sağlanacaktır. Enerjinin etkin ve verimli kullanımını sağlayan elektrik ve mekanik sistemler (pasif iklimlendirme, güneş

kolektörleri, rüzgar türbinleri, toprak kaynaklı ısı pompası, ısı geri kazanımı vb.) optimum kullanım aralıkları araştırılarak eldeki kaynaklar hibrit olarak kullanılacaktır.

- Bina çeperi (kabuğu) yalıtımı yapılarak iç ve dış mekanlar arası ısı kayıpları en aza indirilecek, ısı tutucu özelliklerde detaylar üretilecektir.
- Okulun içinde bulunduğu arazi ve çevre olanaklarıyla etkin bir su yönetimi planlanacak, yağmur suyu depolanması, bina atık suyunun geri dönüştürülerek sulamada kullanılması gibi sistemler düşünülecektir.
- Binanın yapı fiziği, mekanik ve elektrik sistemleri; kolay işletilebilir, işletme giderlerini ve bakım masraflarını minimize eden, enerji geri kazanımına ve yönetimine yönelik pasif ve aktif sistemleri dengeli olarak kullanan ve diğer yapı sistemleri ile bütünleşik bir hibrit sistem olarak ele alınacaktır.
- Okul hayatında ve eğitimde kullanılacak tüm materyaller, mobilyalar, yine aynı anlayışta, doğaya saygılı, çocuk sağlığını ve güvenliğini esas alan farklı ergonomilere uygun seçilecektir.
- Okulda, atık maddeler olabildiğince geri kazanıma yönelik depolanarak kullanılırken kâğıt, cam ve diğer atıklar da ayrı çöp toplama ünitelerinde toplanacaktır.
- Ayrıca, okul yerleşkesinin imkân tanıdığı ölçüde permakültürel ilkeler ışığında bir gıda ormanı oluşturulması da hedeflenmektedir. Bu gıda ormanı çok çeşitli ve meyve ağaçlarından ve diğer yenilebilir bitkilerden oluşacaktır. Doğal yöntemlerin uygulandığı gıda ormanı içinde her bir çocuğa en az 1 metrekarelik bir bahçe ayrılarak, her çocuğun kendi sorumluluğunda bir bahçesi olması sağlanacaktır.
- Çocuklar ve okul çalışanları mümkün olduğu ölçüde okula yakın çevrelerde yaşamalıdır ve bu bağlamda okul “yerel” olmalıdır. Bu anlayışın okula ulaşım konusunda daha az karbon emisyonunun sağlanması dışında başka birçok sosyal faydası bulunmaktadır. Örneğin yakın çevreden çocuk kabul edilmesi, okulun o bölge/çevre tarafından sahiplenilmesini sağlayacaktır. Yakın çevreyle olan bu ilişki, nitelikli eğitime erişim imkânı olmayan bölge çocuklarının da tespitini kolaylaştıracaktır.

BESLENME PROGRAMI

Okuldaki beslenme programı,

- Tarımsal ürünlerin doğal mevsimsel döngüsüne uygun olarak düzenlenecek; bu yolla hem sağlıklı beslenme sağlanmış hem de çocuklara doğanın doğal döngüleri öğretilmiş olacaktır.

- Hem üretimi yüksek enerji tüketen hem de insan sağlığına zararlı olan her türlü endüstriyel gıda maddesinden mümkün olduğunca uzak durulacaktır. Bu ve benzeri yollarla çocukların obezite, diyabet, alerji gibi çoğu endüstriyel gıdalardan kaynaklanan hastalıklarla mücadele ve korunma konusunda bilinçlenmeleri sağlanacaktır.
- Beslenmede kullanılan besinlerin mümkün olan en yakın yöre menşeli olması ve doğal tarım tekniklerine uygun olarak üretilmiş olması öncelikli olarak gözetilecektir. Bu yolla, yüksek karbon emisyonları ile uzak yörelerden ve farklı iklim kuşaklarından gelen besinler mümkün olduğu ölçüde daha az tüketilecektir.
- Organik beslenme atıkları (yemek artıkları) kompost (organik gübre) yapımı için kullanılacak ve bu gübre okulun bahçesinde kullanılacaktır.

5. 4. ÖZGÜN FİNANSMAN

BBOM MODELİ ÖZGÜN FİNANSMAN YAPISI

Amaç kâr değil, finansal sürdürülebilirlik...

BBOM Modeli özgün bir finansman yapısı önermektedir. Bu yapıya göre BBOM Okulları aile-gönüllü inisiyatifleri tarafından kâr amacı güdülmeksizin işletilecektir. Bu yapı hem demokratik okul projesinin hayata geçirilmesi hem de eğitim yaklaşımıyla Milli Eğitim sistemimiz içinde yaygınlaştırılabilecek bir örnek okul modeli olarak tasarlanmıştır. Bu çerçevede BBOM Okulları, yaygınlaştırılabilir bir model olarak eğitim sistemimiz içerisinde çoğaltan etkisi olacak bir girişimdir. Bu çerçevede;

- Okul ücretleri, ticari bir kâr amacı güdülmeksizin, temel olarak kendi giderlerini karşılayacak şekilde belirlenecektir.
- Ticari kâr amacı gütmeyecek bu okulun finansmanında ekonomik geliri yüksek olan aileler imkânları ölçüsünde, belirlenecek standart eğitim bedelinden daha fazla katkıda bulunacaklardır. Buradan elde edilen ek gelir, imkânı daha az olan çocukların eğitim masraflarına aktarılacaktır.
- BBOM okullarına destek vermek isteyen gönüllülerden toplanacak bağışlar da maddi imkânı az ya da hiç olmayan çocuklar için harcanacaktır. İsteyen destekçiler “destek aile” ya da “ikinci aile” modeliyle maddi imkânı olmayan bir çocuğun eğitim masraflarından (tamamen ya da kısmen) sorumlu olacaklar, söz konusu çocuğun eğitim hayatını ikinci bir aile gibi destekleyeceklerdir.
- Sürekli ve genişleyen bir burs sistemi, okulun bulunduğu çevre ile ilişkisini güçlendirecek mekanizmalar, destek aile uygulamaları, farklı toplumsal kesimler için kotalar yoluyla BBOM Okulları özgün bir finansman modeli oluşturacaktır.
- Bu tür mekanizmalarla BBOM Okullarında tam burslu çocuk oranının her yıl artarak %25 seviyesine çıkarılması hedeflenmektedir. Bu yolla projenin toplumsal destek ve yararlanma tabanının genişletilmesi mümkün olacaktır.
- Finansman açısından sağlanacak böyle bir örnek deneyim, maddi olarak nitelikli eğitime ulaşma şansı olmayan çocukların eğitim hakkının önündeki parasal engelleri de aşma yönünde perspektif sunabilecektir.

BBOM modeli toplumsal kaynaştırma ve adalet düşüncesine dayanan bir eğitim yaklaşımına sahiptir. BBOM modeli, toplumsal adalet ve kaynaştırmanın okulun ve çocukların başarısı için olumlu

katkılarına inanır. BBOM Okulları milliyet, ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel yönelim, ekonomik, sosyal, fiziksel engeller açısından çocukları ayırmaz. Bu bağlamda;

- Çocukların okula kayıt süreçlerinde de eldeki imkânlar bağlamında dezavantajlı grupların çocuklarına kotalar aracılığıyla öncelik verilerek pozitif ayrımcılık ilkesi hayata geçirilecektir.
- Okullarımız bulunduğu bölgede, maddi imkânsızlıkları nedeniyle nitelikli eğitime ulaşma şansı olmayan çocuklara, özel gereksinimli çocuklara, risk altındaki çocuklara da olanaklar yaratacaktır.
- Kaynaştırma yoluyla eğitim, özel gereksinimli çocuklara özel eğitim desteği ve farklı ihtiyaçları olan çocuklara yönelik destek hizmetlerin karşılanması amacıyla bu alanda çalışan ve/veya bu alanlara destek olabilecek sivil toplum kuruluşları, kamusal fonlar ve özel girişimler ile işbirliğine gidilecektir.

Öte yandan, BBOM modeli, sadece mutlu okul çalışanlarının mutlu çocuklar yetiştirebileceğinin farkındadır. Bu düşünceyle;

- Okulların tüm çalışanlarının özlük haklarının tam ve eksiksiz sağlanması, BBOM Derneğinin temel ilkesi olacaktır.
- Bunun yanı sıra istihdam politikalarında, her ne temelde olursa olsun (milliyet, ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel yönelim, ekonomik, sosyal, fiziksel) hiçbir ayrımcılık yapılmayacağı gibi, dezavantajlı grupların istihdamına özel önem atfedilecektir.

6. BBOM OKULLARININ SOSYAL FAYDALARI

6. 1. MODEL OLUŞTURMA

- Toplumun tüm çeşitliliklerini içeren bir okul yapısı sunmak;
- Dünyadaki farklı eğitim modellerini, Türkiye'nin ve okulların kurulacağı bölgelerin yerel koşul ve deneyimleri ile birleştirmeye çalışan özgün bir alternatif eğitim yaklaşımı oluşturmak;
- Bulunduğu çevre ve yerel bağlamda farklı aktörler ile etkileşim içinde olan bir okul yaratmak;
- Aileler, çocuklar, öğretmenler, çalışanlar ve sosyal çevrenin yönetime doğrudan katıldığı bir demokratik etkileşim ortamı, bütünsel bir yönetim anlayışı geliştirmek;
- Demokratik yönetim kültürünün içselleştirilmesini ve demokrasi anlayışının yaygınlaştırılmasını sağlamak;
- Toplumsal dayanışma ve fırsat eşitliği ilkelerini hayata geçirmek ve yaygınlaştırmak;
- Ekolojik bilinçlenmeyi yaygınlaştırmak;
- Bütüncül, uygulamaya dönük dönüştürücü bir model önermek.

6. 2. SOSYAL İÇERME

- Her biri farklı gelişim potansiyeli olan çocukları birbirleriyle kıyaslamamak ve hepsine hak ettiği saygıyı göstererek birlikteliklerini mümkün kılmak;
- Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukları, eğitim sürecinin içine dâhil etmek;
- Okulların çevresinde yer alan farklı gelir gruplarından çocukları kaynaştırmak;
- Hükümlüler, göçmenler gibi dezavantajlı grupların çocuklarını ve nitelikli eğitime ihtiyaç duyan tüm çocukların, farklı burs ve kota mekanizmalarıyla okul yaşantısına katılımını sağlamak.

6. 3. KAYNAK GELİŞTİRME VE YAYGINLAŞTIRMA

- Alternatif eğitim yaklaşımları açısından Türkiye'ye ve yerel koşullara özgü kaynaklar geliştirmek;
- Toplumsal dayanışmayı hayata geçirecek farklı mekanizmalar üretmek;
- Bu amaçla tüm aktörlerin katılımına ilişkin mekanizma ve yöntemler geliştirmek;

- Cinsiyet eşitliğinin hayata geçirilmesi için yöntem, teknik ve materyal geliştirmek;
- Şiddetin önlenmesine ilişkin yöntem, teknik ve materyaller geliştirerek, şiddetten arınmış ortamlar yaratmak;
- Ekolojik bilinci müfredata ve hayata geçirecek yöntem, teknik, kaynak ve mekan tasarımları geliştirmek;
- Kaybolmak üzere olan yerel zanaat ve sanat uygulamalarını korumak ve yaşatmak;
- Öz-değerlendirme, akran değerlendirme gibi değerlendirme yöntemlerine uygun yaratıcı teknikler geliştirmek ve yaygınlaştırmak;
- Problem çözme, yaratıcı, yenilikçi ve eleştirel düşünme becerilerini okul yaşantısında işler kılacak yöntem, teknik, materyal ve mekan tasarımları geliştirmek ve yaygınlaştırmak;
- Doğal, mevsimsel döngüye uygun bir beslenme bilincinin hayata geçirilmesi ve okulun tüm bileşenlerince içselleştirilmesine yönelik özel programlar geliştirmek.

6. 4. DENEYİM PAYLAŞIMI VE ÇOĞALTAN ETKİSİ

- Alternatif eğitim ile ilgili bir uzman havuzu oluşturulmak;
- Dünyadaki alternatif eğitim ve demokratik okullar ile etkileşim içinde bulunmak;
- Eğitim fakülteleri ile yakın işbirliği yolu ile deneyim paylaşmak;
- Alternatif eğitime ilgili duyan eğitim fakülteleri öğrencilerinin alternatif eğitimi staj ve gözlem yoluyla öğrenebilecekleri bir alan olmak;
- Hizmet öncesi ve hizmet-içi öğretmen eğitimleri ile yalnızca BBOM okullarındaki değil, farklı okullardaki öğretmen gruplarını da içeren deneyim paylaşımında bulunmak;
- BBOM Derneği ve okullarında oluşan her türlü deneyimi kamu ve özel okullarla paylaşmak;
- Yerel topluluklarla sosyal, çevresel, kültürel alanlarda sürekli iletişim ve dayanışma içinde bulunmak;
- BBOM Derneği olarak okulların kurulmasından sonraki süreçte de demokratik, eşitlikçi, yenilikçi ve yaratıcı bir okul kültürünün uygulanması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması için savunu, eğitim ve kaynak geliştirme gibi faaliyetlerde bulunmak.

7. BBOM MODELİNİN MİMARİ İLKELERİ

Tip okul anlayışını değil, ortaklıklarını mekân anlayışından alan özgün okullar...

Bu ilkeler BBOM okullarının; 'Yer'e bağlı; bölge, iklim, topografya, yerleşim ve parsel ölçeğindeki değişkenlere; farklı sosyal çevre, finansman, imkân ve kullanımlara göre farklı mimari yapısal oluşumlar olmasına izin verirken, ortak bir 'anlayış' ve 'değer' dünyasında tutmayı hedefler. Bu nedenle;

- BBOM okulunun tip projesi yoktur. Tip okul anlayışını değil, kullanım olanaklarına odaklanmış ortak bir mekân anlayışını benimser.
- BBOM okulu, mekânları eğitim için tanımlanmış duvarlar içine sıkışmış kutu mekânlardan oluşmazlar. Okul, açık-kapalı tüm alanları, içinde bulunduğu çevreyle bir bütün olarak öğrenme mekânları olarak kullanılır.
- BBOM okulu mekânları, eğitimcilerin müfredatlarını uyguladıkları alanlar değil, çocukların bireysel ilgi ve ihtiyaçlarına yanıt üretebilen; bir arada ve tek tek öğrenebilme imkânları sunan; sadece öğretmen odaklı değil, okulun parçası olan herkesin birbirinden öğrenebileceği etkileşim ve iletişim imkânı sunan mekânlardan oluşur, çocuk merkezlidir.
- BBOM okulu, içinde eğitim verilen bir bina değil, aynı zamanda eğitimin aracı ve kaynağıdır.
- BBOM okul mimarisi, bilişsel gelişimi, duyuşsal öğelerle de birleştirmiş, gerçek yaşam modelini içine almış, etkileşime ve iletişime dayalı; sadece okul alan sınırları içinde değil, çevresindeki yaşamla da dinamik ve üretici ilişkiler kurabilen bir yapı ve mekân anlayışı sunar. Mekânları sınırlayıcı değil, katılımcıdır.
- BBOM okulu mekânları, hiyerarşik ve tanımlayıcı değil, demokratik ve katılımcıdır. Dayatmaz, yönlendirmez, olanak yaratır. Katı ve statik değil, esnek ve dönüştürülmeye açıktır.
- BBOM okulu mimarisi, esnekliği sadece mobilya hareketlerine bağlı kullanım esnekliği olarak tanımlamaz. Yapım aşamasından başlar, tüm yapının kullanım hayatı boyunca sürer. Katılımcılıkla paralel genişler. Bu yüzden BBOM okulları, kendi özgün finansman yapısı ile etaplaşabilir bir mimari sunar; yapının zaman içindeki değişkenliklerine, eklere izin verir; kullanım olanaklarını çoğaltacak yönde yapısal evrilme esnekliği taşır.
- BBOM okulu, gerçek hayatın içerdiği tüm mekânları; kamusal mekan, özel mekân, yapay mekan, doğal mekân, buluşma, tartışma, öğrenme, öğretme, üretim, tüketim, düşünme, araştırma, çatışma, uzlaşma, uyum, kaçış mekanlarını kendi iletişim dinamiklerini yok saymadan barındırır.

- BBOM okul mimarisi, yapıyı 'kat' ya da 'katlı' yapı anlayışı içinde düşünmez, çevresi ile etkileşimli iç-dış mekânlarla ilişkili; mekân olanakları ve onun ergonomisi ile düşünen 'hacim'lerden oluşan bir yapı anlayışını benimser.
- BBOM okulu mekânları, içerdiği hayat ile gerçek hayatı birbirine katar; onun simülasyonunu üretmez. Bunun için doğaldır. Bunları üretmeye kalkmak yerine üretilmesine olanak verecek imkânlar sunar.
- BBOM okulu, etiketlenmiş çevrebilim anlayışını değil; elinde var olan kaynakları fark eden, bunları bencilce kullanmayan, tüketim dengesini üretimle destekleyerek kullanan; bunu yaparken de sürdürülebilirlik adına doğayı yeniden bir sömürü nesnesine indirgemeyen, onun döngülerine katılan ve bunu da teşhir etmek yerine yaşayan 'derin ekoloji' anlayışını benimser.
- BBOM okulu, içinde bulunduğu doğaya ne kadar eklendiğinden, onu ne kadar dönüştürdüğüne; malzeme seçimlerinden, yapım sürecine; kullanım sürecindeki enerji kullanımından, sağlık, hijyen gibi faktörleri de işin içine katan, yapı fiziği ve yapı kimyasına kadar pek çok detayı bu derin ekoloji kavramı ile sorgulayan bir içerik taşır.
- BBOM okul mimarisi, araziye üzerine inşa edilecek yapı olarak görmez; çevresi, sosyal yaşantısı, doğası ile bir bütün olarak algılar. Onun tüm imkânlarını, olanaklarını ve potansiyelini kendi 'değer' sistemi içinde araştırır.
- BBOM okul mimarisi, okul saatleri dışında kullanılmayan bir yapı değil, sadece bir eğitim yapısı hiç değildir. İçinde bulunduğu sosyal ve doğal doku ile birlikte yaşayan, farklı zamansal döngülerde içinde sürekli hayat bulunan ve o hayatın içinde kattığı her yaştan insanın birlikte öğrendiği bir yaşam alanıdır.